

Zmiana klimatu i związane z nią zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby, fale upałów, narastający hałas i choroby klimatozależne to jedne z najpoważniejszych zagrożeń dla zdrowia publicznego w Europie. Według szacunków Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) 20–25 proc. wszystkich chorób na Starym Kontynencie wynika z czynników środowiskowych. Przedstawiciele sektora zdrowia w Polsce podkreślają, że niezwykle ważne są działania na rzecz poprawy stanu środowiska i bioróżnorodności, ale także budowanie świadomości społecznej.

WHO podkreśla, że zmiany klimatyczne wpływają na ludzkie życie na wiele sposobów. Zagrożają one czynnikom niezbędnym dla zdrowia, np. czystemu powietrzu, wodzie pitnej, zaopatrzeniu w żywność i bezpiecznemu schronieniu. Wzrost temperatur sprzyja rozprzestrzenianiu się chorób klimatozależnych.

WHO szacuje, że w latach 2030–2050 zmiana klimatu przyczyni się do ok. 250 tys. dodatkowych zgonów rocznie z powodu m.in. niedożywienia, malarii czy stresu cieplnego. Z kolei bezpośrednie koszty szkód zdrowotnych wyniosą 2–4 mld dol. rocznie do 2030 roku.

Jak zaznacza WHO, ponad 200 tys. osób w całej Europie zmarło z powodu upałów w ciągu ostatnich czterech lat. W samym 2024 roku liczbę zgonów oszacowano na blisko 63 tys. w Europie – wynika z trzeciej edycji raportu opublikowanego przez tygodnik „Lancet” w ramach projektu Lancet Countdown.

Z danych Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) wynika, że w 2023 roku długotrwałe narażenie na pył zawieszony, ozon i dwutlenek azotu w stężeniach przekraczających zalecenia WHO przyczyniło się odpowiednio do 206 tys., 71 tys. i 56 tys. przedwczesnych zgonów w Europie. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że zanieczyszczenie powietrza przyczynia się w sumie do ok. 7 mln zgonów rocznie na całym świecie, w tym do ok. 46 tys. w Polsce.

W maju paneuropejska Komisja WHO ds. Klimatu i Zdrowia wezwała do formalnego uznania zmiany klimatu jako rosnącego zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowotnego. Jak podkreślili jej przedstawiciele, przepisy nie nadążają za skalą kryzysu, a brak formalnych narzędzi powoduje, że rządy nie traktują tego zagrożenia wystarczająco poważnie. Wezwano również do transformacji systemów opieki zdrowotnej, by były odporniejsze na zmianę klimatu i same w mniejszym stopniu się do niej przyczyniały.

Wpływ klimatu na zdrowie społeczeństwa oznacza także szereg wyzwań dla systemu ochrony zdrowia. Jest też powodem, dla którego firmy z tej branży angażują się w ten obszar działalności.

Raport EEA wskazuje, że w zależności od rodzaju zanieczyszczenia 56–95 proc. mieszkańców europejskich miast jest narażonych na stężenia przekraczające bezpieczne poziomy, zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącymi jakości powietrza z 2021 roku.

Źródło: Newseria